

Ohcejoga gielda Dárkkistanlávdegoddi

Ohcejohka 29.5.2020

Ohcejoga gieldda váldostivrii

Ášši: árvvoštallanmuitalus jagis 2019

Gielddastivrra válljen dárkkistanlávdegotti bargun lea árvvoštallat gieldalága 121 § mielde dan, leatgo doaimmaide ja ekonomijii guoski mihttomearit, maid gielddastivra lea bidjan, ollašuvvan. Dárkkistanlávdegoddi sáhtá dahkat maidái dárbbášlaš evttohusaid gieldda doaimmaide laktásemiin.

1. Doaimmaide ja ekonomijii guoski mihttomeriid ollašuvvan

Gieldda doaimmamuitalusas čilgejuvvo dárkkilit doaimmain ja ekonomijas.

Ruhtadoallogagi rehketdoalloloahpahuš lea 578.795 € euro badjelbázalaš. Govččakeahtes vuolláibáza ii leat. Gieldda loanat leat lassánan 4.064.306 €. Konseardna loanat leat lassánan 2.695.576 €. Loatnavuođđu lea 7.010 €/ássi ja konseardnaloanat 8.626 €/ássi.

Vaikke gieldda ruhtadilli lea dán háve oalle buorre, de ekonomijahuvda ii liikkáge oaččo loažžat. Gieldda loatnavuođđu šaddá stuorrut odđa skuvlavisttiid investeremiid geažil.

Stáhtaossodagat lassánedje 372.119 euro ja vearroboadut geahppánedje 36.368 euro ovddit jagis.

Geavahanopmodaga vuovdinuoittut ollašuvve 270.970 euro. Gáregasnjárgga skuvlla boradansadjevisttis girjejuvvui árvvugahččan 83.904 euro.

Bušeahhtaárvalusas leat hálddahusgottiid miel meroštallojuvvon boadussuorggit, maid bušeahhtaárvalus lea váldostivrra ektui čadni boaduid ja manuid erohusa nuppiin sániin doaimmangovčču buohta. Dát boadussuorgeguovdasaš badjelmannamat ledje čuovvovaš láhkai: čuvgehusdoaimma hálddahus 114.460 euro (94 %), vuodđooahpahuš 168.272 euro (9,3 %), sámelogahat 77.995 euro (22,5 %), sadjebálvalus 188.811 euro (218 %) ja huksengohcin 25.952 euro (35,2 %). Dárkkistanlávdegoddi lea fuolas bušehtaid badjelmannamiin. Bušeahhtaárvalusaid galgá ráhkadit realisttalažžan ja jos badjelmannamat orrot šaddamin, de badjelmannamiid galgá doalvut váldostivrii dohkkeheami várás mañimustá juovlamánu čoahkkimii.

Dárkkistanlávdegoddi lea fuolas ovddidan- ja ealáhusuoavdda menddo viiddis doaimmagovas. Ealáhusdoaimmahat dárbbáša lasi bargiresurssaid.

Giellarájáid rastá olli oktasašbarggu lea dárbu lasihit lagašgielddaide ja joatkit riikka rájá rastá olli oktasašbargovugiid ovddideami sihke oážžut soahpamušvuođu ala. Das galgá maiddái addit doarvái informašuvnna luohttámušolbmuid ja gieldda ássiide.

- dárkkistanlávdegoddi háliida lassedieđu, makkár soahpamuša Lappi buohccidikšunbiire lea dahkan Norgga buohccidikšunbiriin
- alarmerenbálvalusaid ja gádjundoaimma rávvema ja doaibmama galgá beavttálmahttit oktasašdoaibmamiin vuosttasvástideami bargiiguin

Turisma ovddiduvvo oppa áiggi ja boahttevuođa oidnomat leat dán háve buorit.

Gielda galgá ain bidjat resurssaid luondduealáhusaid (boazodikšun ja dasa laktáseaddji turisma) guovloekonomalaš váikkuhusa čielggadeapmái.

Gielda galgá bidjat resurssaid oahppasoahpamušskuvlemii ovdamearkka dihtii oahpahus- ja dearvvasvuođasuorggis.

2. Gieldakonserdnii gulli servošiid doaibmama árvoštallan

Kiinteistö Oy Ringinvatro ruhtadoalu ja bargiid ráseha ee. viesuid atnu skuvllaid murdilansadjin. Ringinvatro dárbbasa iežas giddodatvástideaddji.

Dárkkistanlávdegoddi atná deatalažžan, ahte sadjefitnodatlagádusmálla joatka álgá čakčat 2020 ođđasis ja dolvojuvvo lohppii jagi loahpa rádjai, go skuvllaid huksenášši čielggasma.

3. Eará fuomáseamit gielddas ja dan hálddahusas

Sámi giellalága ollašuvvama galgá buoridit sihkkarastimiin jorgalanduaimmahaga resurssaid reahkkáma ja deattuhemiin virgehálddašeaddjiide giellalága ollašuttima. Gielda galgá dan lassin atnit fuola das, ahte sámegiela giellabálvalusat seilot Ohcejoga gielddas.

Gielda lea oastán rusttegiid ja prográmmaid ja ovddidan sierra oassálastinvugiid čoahkkimiidda. Dárkkistanlávdegoddi atná deatalažžan, ahte gáiddusčoahkkinteknihkka šaddá oahpasiin buohkaide.

Eastaga almmuheapmi čoahkkimii oassálastimis lea luohttámušolbmuid geatnegasvuohta.

Dárkkistanlávdegoddi atná deatalažžan, ahte luohttámušolbmuid ja hálddahusgottiid hoavddaid oktasašbargu lea luohttámušvuđđosaš ja buorre.

Projeavttaid plánemis galgá leat čielga ulbmil ja loahppaboáđus galgá leat mihtideamis. Jagi 2019 ollašuvvan čuvgehusdoaimma projeavttat ollašuttet bures ođđa lohkanvugiid ee. Digitutor, Digiosaaja, Arktista pedagogiikkaa.

Dálá seniordearvvasvuodafuolahusa galgá lasihit juohke jahkásaš kártemiin, dasgo boarásmuvviid mearri lassána ja gildii šaddet lasi goasttádušat. Dárkkistanlávdegoddi fuopmášuhtá viidasabbot, ahte Gáregasnjárgga eallilanolbmuid bálvalusássama ordnedemiid ferte fitnet lohpii jagi 2020 loahpa rádjai.

Dárkkistanlávdegoddi lea hui fuolas gieldda bargiid buohcanerettoriid mearkkašahhti lassáneamis. Dárkkistanlávdegoddi háliida čielggadusa das, man láhkai bargodearvvasvuodafuolahuso doaibmá.

4. Čeahkkáigeassu

Dárkkistanlávdegoddi mielde dárbašlaš bálvalusaid lea sáhtán addit.

Oktasašbargu sierra beliiguin (ovdamearkka dihtii ovttastusat, searvvit) galgá bálvalusaid buvttadeamis lasihit.

Dárkkistanlávdegoddi atná mieđis áššin, ahte gieldda ruđalaš dilli lea buoret go ovddalgihtii jurddašuvvui, muhto lassáneaddji vealgemearri fuolastuhtá. Hálddahušgottit sáhtášedje gaskaneaset smiehttat áššiid, mat lasihit gieldda geasuhan- ja giktalannávccaid sihkkarastin dihtii bargofámu oazžuma.

Ismo Manninen
ságadoalli

Antti Katekeetta
várreságadoalli

Maija Länsman
lahttu